

NI01_05 Úvod do studia nizozemského jazyka
Inleiding tot de studie van de Nederlandse taal
Voorjaarsemester 2006

Taalkundige disciplines 1: fonologie, morfologie, syntaxis (16.3.2006)

1. Disciplines van het systeem (morfologie, syntaxis) en disciplines van het gebruik (pragmatiek, sociolinguïstiek).
2. Fonologie.
 - 2.1. Wat is fonologie?
 - 2.2. Basisbegrippen: het foneem, distinctieve eigenschappen van het foneem.
 - 2.3. De intonatie, het woordaccent, het zinsaccent.
3. Morfologie.
 - 3.1. Wat is morfologie?
 - 3.2. Basisbegrippen: het morfeem, gebonden morfemen, vrije morfemen, het affix: het prefix en het suffix, discontinue morfemen.
 - 3.3. Lexicale en flexionele morfologie.
 - 3.4. Woordvorming: afleiding, samenstelling, samenstellende afleiding, morfologische productiviteit.
4. Syntaxis
 - 4.1. Wat is syntaxis?
 - 4.2. Basisbegrippen: woord, woordgroep, zin, soorten zinnen, woordsoorten, onderschikking, nevenschikking, ontleden, zinsdelen, woordvolgorde.
5. Het overlappen van de disciplines.

Vragen:

1. Wat versta je onder de distinctiviteit van fonemen?
2. Waarom moet je op de uitspraak van „deur“ en „duur“ letten?
3. Wat is het verschil tussen flexionele en lexicale morfologie?
4. Probeer de betekenis van deze woorden te raden: *literatuurziekte*, *aardappelziekte*, *bloedziekte*, *schimmelziekte*, *beroepsziekte*, *vergaderziekte* (vergaderen = „schúzovat“, zasedat, mít schúzi)
5. Probeer de betekenis van deze woorden te raden: *digibeet* (je kent de woorden *digitaal* en *analfabeet*), *eurocraat*. Deze woorden noemen we versmeltingen.
6. Wat is de Tsjechische naam van de volgende zinsdelen?

In 2001 kreeg de oude dichter de Nobelprijs.
de oude dichter = het onderwerp
kreeg = het gezegde
de Nobelprijs = het direct voorwerp

Het eten was erg lekker.
was erg lekker = naamwoordelijk gezegde

Eddie is heel vroeg naar huis gegaan.
heel vroeg + naar huis = bijwoordelijke bepaling